

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
50/21	Utvalg for miljø, drift og utvikling	08.09.2021
75/21	Kommunestyret	01.10.2021

Vedtak om fritak fra kommunale avgifter

Kommunedirektørens innstilling:

Kåfjord kommunestyre tar opp sak 109/20 på nytt og punkt 3 i vedtaket fjernes.

Begrunnelse for vedtaket er at det ikke er anledning til å gi fritak fra kommunale avgifter (herunder tilknytningsgebyr og vann- og avløpsgebyr) i henhold til vedtatte Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Gáivuona suohkan Kåfjord kommune Kaivuonon komuuni, i K-sak 23/17, revidert i K-sak 58/18.

Vedtak som innstilling fra Utvalg for miljø, drift og utvikling - 08.09.2021 - 50/21
Kåfjord kommunestyre tar opp sak 109/20 på nytt og punkt 3 i vedtaket fjernes.

Begrunnelse for vedtaket er at det ikke er anledning til å gi fritak fra kommunale avgifter (herunder tilknytningsgebyr og vann- og avløpsgebyr) i henhold til vedtatte Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Gáivuona suohkan Kåfjord kommune Kaivuonon komuuni, i K-sak 23/17, revidert i K-sak 58/18.

Bakgrunn for saken:

Kåfjord kommunestyre har ved flere anledninger fattet vedtak om bl.a fri tilknytning til kommunale vannverk, basert ut fra forslag fremkommet på de aktuelle møtene i forbindelse med behandling av ulike saker.

Utredning gjort av administrasjonen finner at disse vedtakene ikke er lovlig fattede vedtak, og finner det derfor vanskelig å håndtere slike saker.

Kommunestyret 01.10.2021:

Behandling:

Fra Kommunestyret:, foreslått av Bernt Eirik Isaksen Lyngstad, Arbeiderpartiet

Det gis fritak fra tilknytningsavgift til kommunalt vannverk ut 2021 og i 2022. Finansiering tas inn i budsjettarbeidet for 2022. Fritakssøknader for 2021 belastes formannskapetets reserve.

Kommunestyrets endringsforslag ble enstemmig vedtatt.

KS- 75/21 Vedtak:

Det gis fritak fra tilknytningsavgift til kommunalt vannverk ut 2021 og i 2022.
Finansiering tas inn i budsjettarbeidet for 2022.
Fritakssøknader for 2021 belastes formannskapetets reserve.

Utvalg for miljø, drift og utvikling 08.09.2021:

Behandling:

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

UMDU- 50/21 Vedtak:

Kåfjord kommunestyre tar opp sak 109/20 på nytt og punkt 3 i vedtaket fjernes.

Begrunnelse for vedtaket er at det ikke er anledning til å gi fritak fra kommunale avgifter (herunder tilknytningsgebyr og vann- og avløpsgebyr) i henhold til vedtatte Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Gàivuona suohkan Kåfjord kommune Kaivuonon komuuni, i K-sak 23/17, revidert i K-sak 58/18.

Saksutredning/Begrunnelse for vedtaket

Fri tilknytning til kommunale vannverk er gitt i 2010, 2015 og sist i 2020 til tross for at det fra administrasjonens side er stilt spørsmål om lovligheten av slikt fritak, basert på følgende:

- Vedtakene er i strid med lov- og regelverk
- Vedtakene er ikke saksutredet i forkant, slik at kostnader, omfang, konsekvenser m.v er belyst. KomRev Nord stilte spørsmål om vedtaket som ble gjort i 2015, da det ikke fantes saksframlegg og utredninger om dette.
- Det er ikke sagt hvor kostnadene skal belastes. De kan ikke belastes vann- og avløpskapitlene, da disse er til selvkost.
- Det er ikke annonsert ut til innbyggere i forkant (saksutredninger legges ut på hjemmesiden før møter)
- Vedtakene er gitt etter at budsjettene er satt: mars 2010, august 2015 og november 2020*. Med tanke på likebehandlingsprinsippet, vil abonnenter som har knyttet seg til kommunalt vann før slike vedtak ikke få slikt gode.
- Sakene om fritak er ikke fremmet som egne saker, men kommet som et tilleggspunkt i andre saker.

I 2010 ble kostnadene som fulgte vedtaket om fri tilkobling beregnet til **56 743,75 inkl. mva**, belastet 610 - Vann.

I 2015 ble saka behandlet i etterkant, og vedtaket fikk tilbakevirkende kraft. Dette medførte tilbakebetaling av innbetalt tilkoblingsavgift for alle som knyttet seg til i 2015; **69 037,50 inkl. mva**, belastet 610 – Vann. Dette betyr at disse fritakene er belastet de øvrige abonnentene som er tilknyttet kommunale vannverk, noe som igjen har hatt konsekvenser for avgiftsnivået.

Tilknytningsgebyret i 2021 er **6 437,50 inkl. mva**. Dette skal dekke materiell, arbeid og medgått tid til å anbere på kommunal ledning. Tilknytningsgebyret inntektsføres på 610 – Vann.

24. april 2017 vedtok Kåfjord kommune ved kommunestyret lokal forskrift om vann- og

avløpsgebyrer i Gàivuona suohkan Kåfjord kommune Kaivuonon komuuni, sak23/17. Dette var en presisering av den tidligere forskriften vedtatt i 2012, som først ble presisert i 2016. I ettertid er den vedtatte forskriften også presisert i 2018 og er nå den gjeldende (vedlagt).

* I behandlingen i møtet november 2020 ble det sagt at vedtaket skulle gjelde fra juni 2021, men på grunn av utredning om lovlighet er denne ikke effektuert.

Følgende ble vedtatt i Kåfjord kommunestyre 09.11.2020:

1. *Kåfjord kommune vedtar ikke tvungen avgiftsbelastning etter Plan og bygningslovens §§ 27-1 og 27-2*
2. *Innbyggere som bor nær kommunal vannledning, oppfordres til å knytte seg til*
3. *Kåfjord kommune tilbyr fri tilknytning for nye abonnenter som ønsker å tilknytte seg eksisterende anlegg i perioden 01.06.2021 til 31.12.2021. Avgiftsbelastningen starter fra vedtak om tilkobling er gjort.*

Lovhjemler som kommer til anvendelse:

Vedtaket i kommunestyrets tilleggs punkt 3 er brudd på **Lokal forskrift vedtatt i KS 24.04.2017**. Forskriften er presisert flere ganger, sist den 27.09.2018. I forskriften med tilhørende vedtak av 2017, heter det i dette vedtakets punkt 3 at det *ikke gis nye fritak fra gebyrplikten etter 30.06.2017*. Det henvises til § 3.1 i forskriften, siste avsnitt. **Med gebyrplikt menes både tilknytningsgebyr (engangsgebyr) og vann- og avløpsgebyr (løpende). § 1-2 i lokal forskrift.**

Vedtaket om fri tilknytning er brudd på **PBL §27-1**, da det er ikke er vurdert om dette *etter kommunens skjønn vil være forbundet med uforholdsmessig stor kostnad, eller særlige hensyn tilsier at slikt fritak kan gis*. Et politisk ønske om at flere skal knytte seg til kommunalt anlegg vil ikke falle under denne forutsetningen, da dette ikke kan defineres som «særlige hensyn». Kommunen har allerede høye kommunale avgifter, og tvungen avgiftsbelastning vil bidra til lavere gebyrer for alle abonnenter.

Vedtaket er også brudd på **Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg § 3**; Eiendommer tilknyttet kommunal vann- og/eller avløpsledning skal betale gebyr til kommunen. Her må forstås definisjonen gitt i lokal forskrift §1-2, altså både tilknytningsgebyr og løpende gebyrer.

Kommuneloven kapittel 15, § 15-1 Selvkost må nevnes; det er ikke rett at disse utgiftene som følger av vedtakets punkt 3 skal belastes vannkapitlet (610). Dette gjelder forresten hele vedtaket, da det trolig er mange husstander som kan/burde vært tilkoblet.

Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 17 forvaltningsorganet har utrednings- og informasjonsplikt. Punkt 3 er ikke saksutredet før det ble fattet vedtak.

Vedlegg:

Gjeldende - FORSKRIFT OM VANN OG AVLØPSGEBYRER vedtak 27.09.2018